

TvZ-publicatieprijs 2022

Angela Langerak heeft de TvZ-publicatieprijs 2022 gewonnen met haar artikel over zelfmetingen bij patiënten met myasthenia gravis (TvZ 2 2021).

auteur

Marian Adriaansen

fotografie

Stijn Rademaker

Angela Langerak

EEN PUBLICATIE WAARMEE 'AAN- zienlijke gezondheidswinst kan worden bereikt' en die het vertrouwen van de patiënt om goed met de ziekte om te gaan vergroot. Die complimenten kreeg verpleegkundig specialist Angela Langerak van de jury van de TvZ-publicatieprijs. Zij beschrijft de ontwikkeling van een methode voor zelfmeting door mensen met myasthenia gravis (MG) in de thuissituatie. MG is een ernstige ziekte, met een grillig en onvoorspelbaar beloop. Bij een myasthene crisis is direct ingrijpen noodzakelijk vanwege de respiratoire insufficiëntie. De jury was ook te spreken over Langeraks persoonsgerichte aanpak van het onderzoek en de methodekeuzen. Ze voerde onder supervisie van begeleiders Jolien van der Geneugten en Filip Eftimov een pilot-interventiestudie uit met een pretest-posttest-onderzoeksontwerp gericht op de effecten van de zelfmetingen op het vermogen tot zelfmanagement van patiënten en hun tevredenheid over de zelfmetingen.

Ervaringen patiënten

De patiënten waren overwegend positief over de toepassing van de metingen: zij maakten melding van een toename van kennis, betere zorgverlening en verhoogd gevoel van veiligheid. Alle patiënten wilden de zelfmetingen blijven uitvoeren. 'Naar het oordeel van de jury zijn dit belangrijke en hoopgevende resultaten van het onderzoek die vervolgonderzoek met grotere aantallen patiënten rechtvaardigen.'

Jury-oordeel

Samenvattend oordeelt de jury 'dat Angela Langerak en collega's een boei-

end onderzoeksartikel hebben geschreven. Het is innovatief in de zin dat er echt iets nieuws is ontwikkeld, geïmplementeerd en getoetst. Het bevorderen van het zelfmanagement van patiënten met een chronische aandoening is een belangrijk taakgebied in de verpleegkundige zorgverlening. Er worden relevante onderzoeksvragen gesteld, die met passende methoden van onderzoek worden beantwoord. Er wordt helder gerapporteerd, waardoor het onderzoek toegankelijk is voor de TvZ-lezers. De jury moedigt de auteurs aan voort te gaan op de ingeslagen weg met dit onderzoek.'

Vervolgstappen

Na de afronding van de pilot-interventiestudie heeft de verpleegkundig specialist de zelfmeting geïntegreerd in de reguliere poliklinische zorg voor patiënten met MG in het Amsterdam UMC. Daarnaast werd de doelgroep voor deze zelfmeting uitgebreid naar patiënten met het Lambert-Eaton myastheen syndroom en congenitale myasthenie.

Gedurende de Covid-19-pandemie is de zelfmeting frequent gebruikt tijdens telefoon- of videoconsulten. Hierdoor kon de zorg voor deze kwetsbare patiëntengroep gewaarborgd worden toen fysieke ziekenhuisbezoeken tot een minimum moesten worden beperkt.

Patiënten kunnen de uitkomsten van de zelfmeting via het elektronisch patiëntendossier delen met de behandelaar. Dat biedt hun de mogelijkheid regie te hebben over hun ziekte en behandeling. De meeste patiënten nemen zelf het initiatief tot de uitvoering van de zelfmeting. 🗣️

VS-ggz bij de huisarts

Ans Tordoir

D E TWEEDE GENOMINEERDE WAS Ans Tordoir met haar artikel *Ervaringen met de VS-ggz in de huisartsenpraktijk* (TvZ 6 2020).

Tordoir concludeert in het artikel dat volgens zowel patiënten als professionals de inzet van de VS-ggz een belangrijke brug is tussen huisartsenpraktijk en ggz-instelling. De VS-ggz is volgens de bevrageden in staat meer complexe problematiek in de huisartsenpraktijk op te vangen en daarmee de huisarts te ontlasten. Patiënten geven aan het prettig te vinden te worden behandeld in de huisartsenpraktijk; dit betekent ook normalisering en destigmatisering van psychische klachten.

Pionieren

Na de verschijning van het artikel is een subsidie aangevraagd voor een groot-schaliger vervolgonderzoek. Omdat de VS-ggz in de huisartsenpraktijk relatief nieuw is, zijn deze zorgprofessionals in deze setting nog aan het pionieren op het vlak van samenwerking, verantwoordelijkheidsverdeling en profilering. Het vervolgonderzoek heet *Van pionieren naar groei*. Voor meer informatie: ga naar <https://zorgmasters.nl/> en zoek op 'Van pionieren naar groei: VS-ggz in huisartsenpraktijken'. In zeven huisartsenpraktijken waar een VS-ggz werkt, worden de invulling en implementatie van de functie in kaart gebracht in relatie tot toegankelijkheid en kwaliteit van ggz. De bevindingen worden beschouwd vanuit verschillende perspectieven. Uiteindelijk zal het project leiden tot een handreiking met handvatten voor VS-ggz en huisartsenpraktijken. 📌

Point of care testing bij flebitis

Wolter Paans

D E DERDE GENOMINEERDE VOOR de TvZ-publicatieprijs was Wolter Paans, met zijn artikel over point of care testing bij flebitis (TvZ 3 2021).

Point of care testing is een methode om een laboratoriumtest uit te voeren naast

het bed van de patiënt. Verpleegkundigen kunnen dit bijvoorbeeld doen. In een pilotstudie zijn in het UMCG thermische metingen verricht bij 128 volwassen IC-patiënten. De thermische camera's konden heel precies temperatuurverschillen meten, bijvoorbeeld bij de insteekopening van de infuusnaald. Bij een infectie kon al in een beginstadium, nog voordat de infectie zichtbaar was, een lokaal temperatuurverschil worden gemeten.

Verdere toepassing

Vervolgonderzoeken van het lectoraat verpleegkundige diagnostiek richten zich primair op de verdere ontwikkeling en toepassing van de point of care-methode, met invalshoeken op het gebied van implementatievraagstukken en de ontwikkeling van onderwijsmateriaal.

- De integratie van point of care-technologie in het zorg- en behandelplan.
- De relatie tussen point of care-technologie en professionele waarden, beroepscode, beroepsethiek en werkmethode van zorgprofessionals. Het

doel is zicht te krijgen op aspecten van wenselijkheid, doelmatigheid en effectiviteit van point of care-technologie en op de koppeling met de persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO).

- Hoe point of care-technologie c.q. point of care diagnostiek health literacy, zelfmanagement en waardegedreven zorg kan ondersteunen.
- Adoptievraagstukken, implementatievraagstukken en valorisatievraagstukken rond point of care-diagnostiek.
- De invloed van (nieuw ontwikkeld en nog te ontwikkelen) onderwijsmateriaal binnen bovengenoemde kennisgebieden, zowel voor studenten die opgeleid worden tot zorgprofessional als voor de zorgprofessionals in bij- en nascholingen die zijn bedoeld voor degenen die zich graag verdiepen in point of care-diagnostiek. 📌

SPVV

De TvZ-publicatieprijs is een initiatief van de Stichting Publicaties voor Verpleegkundigen en Verzorgenden (SPVV) ten behoeve van het tijdschrift *TvZ Verpleegkunde in praktijk en wetenschap*. De jury bestond dit jaar uit Berno van Meijel (voorzitter), Hester Vermeulen, Vanessa Schroer, Carolien Sino en Jaap Kappert.